

Informačná príručka k pedagogickému projektu

Jana Šošovičková
SZŠ Nová Dubnica

ODBORNÝ GARANT

DONORI

MEDIÁLNY PARTNER

OBSAH

ÚVOD	2
1 O PROJEKTE	3
2 REALIZOVANÉ AKTIVITY	4
Workshop Finančná gramotnosť I.	5
Workshop	6
Diskusie o dištančnom vzdelávaní a návrate do škôl	7
Workshop Finančná gramotnosť II.	8
Besedy o štúdiu na stredných školách	9
Workshop Základy podnikania	10
Workshop Pripravujeme DNA	11
Workshop O pH zážitkovo	12
Žiacka konferencia Malá maturita	13
Živé knihy – motivačné prednášky	14
3 O PROJEKTOVÝCH AKTIVITÁCH	17
4 MODEL SPOLUPRÁCE S ABSOLVENTMI	18
POĎAKOVANIE	19
MEDIÁLNE VÝSTUPY	19

ÚVOD

Na konci každého školského roku mám neodolateľnú chuť nechať niekoľkých žiakov prepadnúť. Sú triedy, kde títo kandidáti na prepadnutie tvoria viac ako polovicu. Vždy im to dostatočne včas oznámim a usilovne vymýšľame, za čo by to mohlo byť. Táto obľúbená júnová aktivita obyčajne

skončí rovnako – happyendom. Žiaci spokojne odídu na stredné školy a občas sa zastavia porozprávať o tom, ako sa im darí. Sme smutní, že už nie sú „naši“ a teší nás, keď rozvíjajú svoje talenty, ktoré objavili už na našej škole. Vďaka ročnému vzdelávaciemu programu Komenského inštitútu sa mi podarilo zrealizovať projekt „Dobří holubi sa vracajú.“, v ktorom sme spojili sily s bývalými žiakmi SZŠ v Novej Dubnici a pripravili sme zaujímavé aktivity pre žiakov súčasných. Rovnomenný český film, ktorého názov ma inšpiroval, hovorí nielen o závislosti. Je aj silným príbehom o vytváraní puta a o návratoch na dôverne známe miesta. Tento motív som mala v hlave v čase začínajúcej prvej vlny pandémie ochorenia covid-19. Nikto z nás si nevedel predstaviť, čo táto mimoriadna situácia prinesie do našich životov. Mne priniesla dobrých holubov.

„Veríme, že skutočná zmena vzdelávacieho systému na Slovensku môže nastať najmä zdola – od učiteľov a riaditeľov škôl, ktorí sú nositeľmi zmien. Sme presvedčení, že skvelí učitelia vytvárajú skvelé školy. Ako uviedol známy súčasný autor, Yuval Noah Harari, veľké reformy v spoločnosti sa v podstate uskutočnili vďaka dobre prepojeným reformátorom v krajine. Na tomto základe stojí myšlienka Komenského inštitútu, ktorý hľadá, vzdeláva a prepája pedagogických lídrov, ktorí majú hlavný vplyv na holistický rozvoj detí.“, dočítate sa na stránke Komenského inštitútu. Lepšie by som to sama nenapísala. Bez podpory Komenského inštitútu by, v dobe kedy sme boli nútení prepočítať všetky naše nastavenia, projekt „Dobří holubi sa vracajú“ pravdepodobne žil úplne iným životom. Rovnako iným životom by som žila ja. Dostala som príležitosť spoznať mnoho skvelých učiteľov, vytrvalých a odvážnych nositeľov zmeny zdola. Bolo mi čťou i nesmiernym potešením!

V tejto príručke by som Vám chcela predstaviť aktivity, ktoré sme realizovali v rámci projektu. Verím, že môžu byť pre Vás inšpiráciou k vytváraniu vlastných aktivít. Naš príbeh však nekončí. Každý rok dostávame do rúk surové diamanty a môžeme byť svedkami, ale i tvorcami procesu, výsledkom ktorého je zaujímavý príbeh mladého človeka. Vďaka projektu „Dobří holubi sa vracajú“ sme vytvorili model spolupráce s absolventmi našej školy, ktorý budeme naďalej rozvíjať. Učíme sa prinášať zaujímavé témy a aktivity do života školy a ukázať našim žiakom, ako sa aktívne podieľať na svojej vzdelávacej ceste. Najväčším pokladom každej školy sú jej žiaci – bývalí i súčasní. A našou najdôležitejšou úlohou je, vytvoriť im podmienky na to, aby zažiarili. Pozývam Vás k spolupráci a zdieľaniu dobrých skúseností. Verím, že spolu dokážeme viac.

ja.sosovickova@gmail.com

<https://forms.gle/vdGrJGp76RTuDBHS6>

1 O PROJEKTE

Cieľom môjho projektu bolo vytvorenie modelu spolupráce s dobrovoľníkmi predovšetkým z radov absolventov školy, ktorý by zabezpečil doplnkové rovesnícke vzdelávanie najmä v oblasti informatiky, techniky, prírodovedných predmetov a kariérovej výchovy. V rámci projektu sme realizovali praktické workshopy počas vyučovania, besedy o možnostiach štúdia na stredných školách v regióne, online

workshopy zamerané na rozvoj kompetencií a zručností, ktoré našim žiakom pomohli spoznať samých seba, identifikovať svoje zdroje a posilniť tak ich schopnosť aktívne pristupovať k rozhodovaniu o vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhe (cca 14 vyučovacích hodín). Cieľovou skupinou boli žiaci 6-9. ročníkov. Do realizácie projektových aktivít sa zapojilo 32 stredoškôľakov, z toho 22 našich bývalých žiakov, 6 študentov Gymnázia v Dubnici n/V a 4 študenti SOŠ IT v Novej Dubnici. Pomocou naplánovaných aktivít sme dosiahli cca 15% zvýšenie záujmu o štúdium na technických školách a 100% úspešnosť pri umiestňovaní žiakov deviataho ročníka na SŠ.

Najväčším prínosom pre projekt bola spolupráca s Maruškou Jánošíkovou a Michalom Mazánikom, ktorí ako prvú aktivitu zorganizovali online debatu o vzdelávaní počas korona krízy a o celkovom dopade na žiakov a študentov, pokračovali sme ešte jedným online stretnutím a uzavreli sme ju prezenčnou diskusiou s deviatkami o malej a veľkej maturite. V školskom roku 2021/22 sme s Maruškou a Michalom predstavili nový projekt „Živé knihy“, ktorého cieľom je prinášať žiakom príbehy našich absolventov a motivovať ich k aktívnemu riadeniu a plánovaniu vlastnej vzdelávacej a profesijnej dráhy.

Pôvodný zámer realizovať najmä aktivity na podporu prírodovedného, technického a IT vzdelávania a sme modifikovali a ťažisko našich aktivít bolo posunuté do oblasti kariérovej výchovy. Zamerali sme sa na rozvíjanie kompetencií a zručností, ktoré našim žiakom pomôžu spoznať samých seba, identifikovať svoje zdroje a posilniť tak ich schopnosť aktívne pristupovať k rozhodovaniu o vlastnej vzdelávacej dráhe. Ako súčasť kariérovej výchovy sme, spolu so študentmi SŠ, chceli rozvíjať rozhodovacie schopnosti, posilňovať sebakontrolu, vytrvalosť, zodpovednosť, kreativitu, zvedavosť, empatiu, toleranciu, schopnosť spolupracovať s inými a kritické myslenie.

Spolu sme pripravili a realizovali 15 aktivít (online besedy o dištančnom vzdelávaní, praktické workshopy na témy: finančná gramotnosť, kritické myslenie, základy podnikania, o ph zážitkom, priprav si ovocnú DNA, žiacka minikonferencia Malá maturita, prezenčná diskusia o malej a veľkej maturite, Živé knihy). V číslach to predstavuje cca 20 vyučovacích hodín a 16 zapojených študentov. Čiastočne sa nám podarilo nahradiť praktické workshopy online aktivitami, ale nie v plnom rozsahu. Naplno sme však pracovali na tvorbe nových projektov, venovaných hlavne IT technológiám a 3D tlači, ktoré by sme chceli realizovať v šk. roku 2021-22.

Na podporu voľby strednej školy sme realizovali 5 besied o možnostiach štúdia na SŠ v regióne – SOŠ IT v Novej Dubnici, SPŠ v Dubnici n/V, SZŠ v Trenčíne, Bilingválne gymnázium v Sučanoch a spoločnú besedu o gymnáziách v regióne/ Piaristické gymnázium v Trenčíne, Gymnázium Ľ. Štúra v Trenčíne, Gymnázium v Dubnici n/V, avšak tu nebolo možné začleniť praktické ukážky rôznych aktivít, ktoré by žiakom priblížili zamerania jednotlivých škôl. Výber škôl vychádzal zo záujmu deviatkov o štúdium na SŠ a z našich možností (či na danej škole študujú naši absolventi, v jednom prípade sme besedu realizovali za prítomnosti učiteľov a študentov, ktorí ukončili iné základné školy – SOŠ IT v Novej Dubnici, pretože doposiaľ sme na tejto škole nemali absolventov).

Vo všetkých realizovaných praktických workshopoch sme na záver zaradili krátku besedu o možnostiach rozvíjať dané zručnosti na SŠ, z ktorej študenti prišli, tiež sme sa bavili o ďalších profesijných predstavách študentov, ktorí danú aktivitu priniesli.

2 REALIZOVANÉ AKTIVITY

23.10.2020	- workshop Finančná gramotnosť I. - žiaci 7. a 8. ročníkov/ prezenčne	
26.11.2020	- workshop Kritické myslenie žiaci 8. ročníka /online	https://youtu.be/rflsn37mV14
17.12.2020	- prvá online diskusia o dištančnom vzdelávaní – študenti SŠ a ZŠ + učitelia	https://youtu.be/csXBepcVIOk

14.1. 2021	- workshop Finančná gramotnosť II. - Žiaci 7. a 8. ročníkov /online/	https://youtu.be/AzsUuJ4kFo0
21.1.2021	- druhá online diskusia o dištančnom vzdelávaní a návrate do škôl – študenti SŠ a ZŠ + učitelia	https://youtu.be/u-oxny2eS9Q
9.3.2021	- beseda o štúdiu na bilingválnom gymnázium v Sučanoch s Jakubom/online	
10.3.2021	- beseda o štúdiu na Gymnáziách v Dubnici n/V a v Trenčíne – študenti a Žiaci 8 a 9. ročníkov /online	https://youtu.be/7R_X4oHkTq8
15.3. 2021	- beseda o štúdiu na SOŠ IT v Novej Dubnici – študenti, učitelia a Žiaci 8 a 9. ročníkov /online	https://youtu.be/luM4rimlWYg
19.3.2021	- beseda o štúdiu na SPŠ v Dubnici n/V – študenti a Žiaci 8 a 9. ročníkov /online	https://youtu.be/6IT0qBkgAi4
26.3.2021	- beseda o štúdiu na SZŠ v Trenčíne – študent + učiteľ/rodič a Žiaci 8 a 9. ročníkov /online	https://youtu.be/TRp3PH_MVxU
21.5.2021	- celodenný workshop Základy podnikania – Žiaci 6.ročníka /prezenčne	https://youtu.be/p561sQPWvZo
9.6.2021	- dva workshopy z chémie a biológie – Pripravujeme DNA – Žiaci 9.ročníka, o PH zážitkovo – Žiaci 3.ročníka /prezenčne	
22.6.2021	- Žiacka konferencia Malá maturita – Žiaci 9. ročníka + študenti SŠ /prezenčne	
23.6.2021	- diskusia o malej a veľkej maturite – Žiaci 9. ročníka + študenti SŠ /prezenčne	
6.9.2021	- Živá kniha Maruška – Žiaci 9.ročníka/ prezenčne	https://youtu.be/qT6OnjpUJpM
22.10.2021	- Živá kniha Michal – Žiaci 9.ročníka/ online	https://youtu.be/jPHcw_xZTew

Názov aktivity: Workshop Finančná gramotnosť I. - Peniaze

Cieľ: Pochopiť úlohu peňazí v spoločnosti

Odporúčané predmety: matematika, občianska náuka, dejepis, technika, výtvarná výchova

Čas: 2 vyučovacie hodiny (2x 45 min) - prezenčne

Vek: 7. – 8. ročník

Počet žiakov: 14

Pomôcky: rôzne ukážky bankoviek, platobných kariet

Popis priebehu aktivity:

Evokácia: 10-15 min, študenti 3. ročníka gymnázia predstavili tému workshopu – Peniaze. Žiaci dostali úlohu predstaviť si, že by sme nemali peniaze – akým spôsobom by sa zmenil náš život? Diskusia – brainstorming nápadov.

Uvedomenie si významu/ nové informácie: 15-20 min, Nasledoval stručný výklad o úlohe peňazí v histórii, dnes a v budúcnosti o rôznych menách v jednotlivých krajinách, ochranných znakoch bankoviek, o význame platobných kariet a popis ich častí. Žiaci dostali pracovný list, ktorý v priebehu prezentácie v dvojiciach vyplnili.

Reflexia: 10 min. Diskusia o najzaujímavejších informáciách a dôležitosti peňazí v osobnom živote žiakov.

Prestávka: 10 min, príprava na prácu v 3 člennej skupine, usporiadanie stolov

Praktická činnosť: 25 minút, Žiaci v skupine majú za úlohu vytvoriť vlastnú bankovku s návrhom ochranných prvkov, vytvoriť grafický návrh a vymyslieť jej príbeh.

Reflexia: 15 +5 minút, predstavenie vytvorenej bankovky, zhodnotenie skupinovej práce (hodnotí sa splnenie zadania, umelecký návrh, originalita). Na záver žiaci vyplnia dotazník k aktivite.

Poznámka: Pri jednod hodinovej dotácii workshopu grafický návrh bankovky zadáme ako domácu úlohu, alebo môžeme využiť medzipredmetovú spoluprácu s výtvarnou výchovou alebo technikou.

Fotodokumentácia z aktivity:

Názov aktivity: Workshop Kritické myslenie

Cieľ: viesť žiakov k odhaľovaniu vzťahov medzi osvojenými faktami, k vytváraniu vlastného názoru a ku korektnej argumentácii.

Odporúčané predmety: občianska náuka, etika, triednická hodina, a pod.

Čas: 1h 36 min - online

Vek: 8. a 9. ročník

Počet žiakov: 18

Pomôcky: online – digitálna technika, rôzne texty a úlohy

Popis priebehu aktivity:

Evokácia: 5-10 min – predstavenie lektoriek, uvedenie do aktivity, odpovede na otázku: „Čo je to kritické myslenie?“

Uvedomenie si významu/ nové informácie: · 50 min, zavedenie nových pojmov: Stavba argumentu, chyby v argumentovaní, 4 aspekty premýšľania, analytické myslenie, fake news. Každá z uvedených

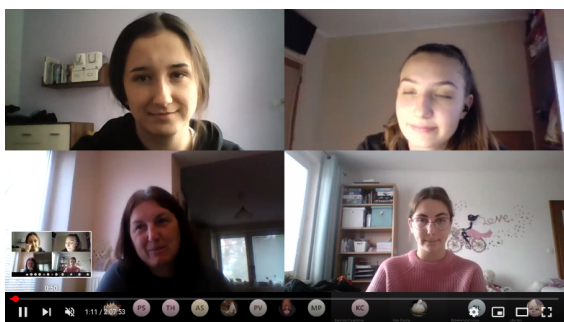
- tém bola tvorená krátkym teoretickým úvodom (cca 5-7 min) a následným praktickým cvičením: 1. Téza „Žiaci na ZŠ by mali nosiť uniformu“ – argumenty za a proti,
2. Téza: „V školách by mali zrušiť systém známok“ – aké to môže vyvolať emócie u ľudí?, ako si na to utvoriť názor?, aké sú argumenty za a proti?
3. Problémová úloha „Najlacnejšia vstupenka“ – tréning analytického myslenia.
4. Problémová úloha „Vykonštruovaná správa v novinách – propagácia islamu v školách“ – odhaľovanie fake news
5. Praktická aktivita „Let balónom“ – 5 min príprava – Žiaci si vyberú povolanie z ponuky ako rolu, ktorú budú hrať, 5 min – vytvárajú si argument, prečo sú pre skupinu dôležitý. 20 min – spoločná diskusia – výber dvoch najmenej dôležitých povolání.

Reflexia: - 5-10 min - krátke zhodnotenie aktivity, ukončenie. Žiaci po ukončení aktivity do ďalšieho dňa vyplnia spätnú väzbu.

Postrehy: Celkovo boli tézy a problémové úlohy zvolené s ohľadom na blízkosť tém, ktoré sa dotýkajú každodenného života žiakov, posledná aktivita bola previazaná s profesijnou orientáciou - mnohí žiaci si vybrali povolanie, ktoré je v súlade s ich voľbou strednej školy.

V budúcnosti odporúčame zvoliť kratší čas workshopu, menej tém a zaradiť skupinovú prácu, v online priestore napríklad pomocou break-out rooms. Tiež by bolo vítaným oživením použitie interaktívnych prvkov – napríklad test alebo anketa cez platformu Kahoot, alebo mentimeter a pod.

Fotodokumentácia z aktivity:

Názov aktivity: Diskusia o dištančnom vzdelávaní a návrate do škôl

Cieľ: Rozprúdiť debatu o kvalite a následkoch dištančného vzdelávania, pomenovať stresujúce faktory

Odporúčané predmety: triednická hodina, etika, občianska náuka

Čas: 1h 15 min – prvá diskusia, 1h 17 min - druhá diskusia – online, 1h – tretia diskusia - prezenčne

Vek: 13 + rokov

Počet účastníkov: 18 – prvá diskusia, 16 – druhá diskusia, 20 – tretia diskusia

Pomôcky: digitálna technika

Popis priebehu aktivity:

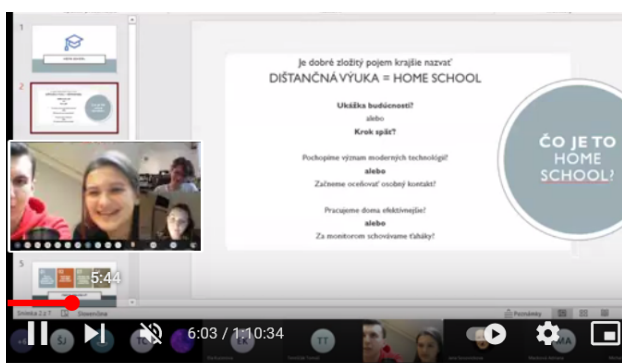
Evokácia: 5 min – privítanie účastníkov a úvod do témy

Diskusia: Moderátori Michal a Maruška – maturanti Súkromnej školy Kostka Vsetín prostredníctvom pripravenej prezentácie viedli diskusiu, kde položili otázku, na rozprúdenie debaty prezentovali svoj názor a zapájali do diskusie ostatných účastníkom kladením otázok, ktoré vyplynuli z témy. Venovali sa

porovnaní dištančného a prezenčného vzdelávania, porovnaní situácie u nás a v Česku, pohľad učiteľov, ako je táto situácia náročná pre učiteľov, ako pre žiakov. Pozvanie účastníkov do ďalšej debaty a predstavenie otázok na budúce stretnutie. Z prvej diskusie vznikla aj téma, kto to má ťažšie teraz a kto to bude mať ťažšie potom. Druhú diskusiu sme začali Jonášovou myšlienkou: „Teraz to majú učitelia náročné, avšak o pár rokov to budú mať žiaci ťažšie.“ Viac sme sa venovali dopadom dištančného vzdelávania na našu budúcnosť. Tiež priestor dostala dôležitosť podpory od rodičov. Tretia diskusia sa konala prezenčne. Maruška s Michalom prišli do školy deň po žiackej konferencii Malá maturita a debatovali s deviatakmi o význame maturity ako takej a o tom ako dištančné vzdelávanie ovplyvnilo ukončovanie štúdia na stredných a základných školách. Tiež poskytli žiakom svoju spätnú väzbu na ich projekty prezentované na malej maturite.

Reflexia: 5-10 min, zreflektovanie témy otázkou: „Čo ste si z dnešnej debaty odniesli“ a zdieľanie dotazníkov na spätnú väzbu.

Fotodokumentácia z aktivity:

Názov aktivity: Workshop Finančná gramotnosť II.

Cieľ: Predstaviť a vysvetliť pojmy Inflácia, poistenie a úver.

Odporúčané predmety: matematika, občianska náuka, technika

Čas: 1 vyučovacia hodina (45 min) - online

Vek: 7. – 8. ročník

Počet žiakov: 14

Pomôcky: digitálna technika, kalkulačka

Popis priebehu aktivity:

Evokácia: 5 min – predstavenie sa a úvod do témy, o čom sa dnes budeme rozprávať.

Uvedomenie si významu/ nové informácie: 15 min - stredoškólači prezentovali pomocou pripravenej prezentácie teoretický úvod do tém: inflácia, poistenie a úvery. Následne zdieľali so žiakmi

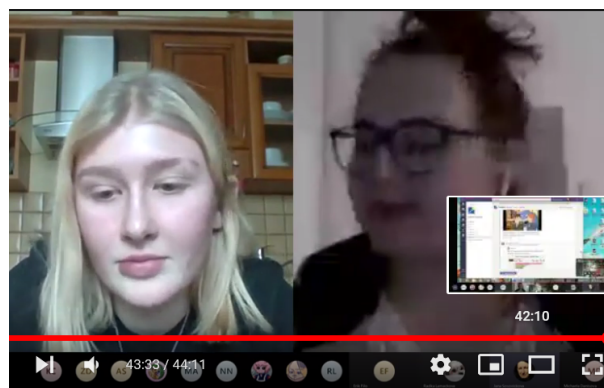
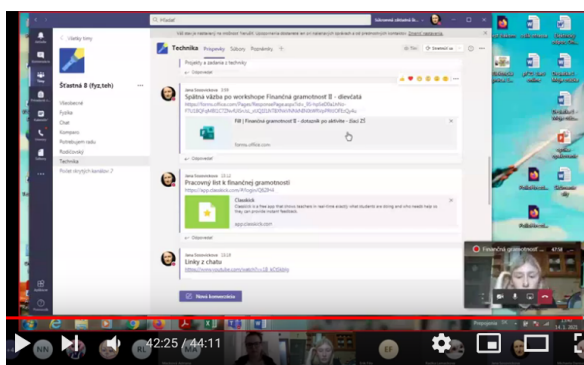
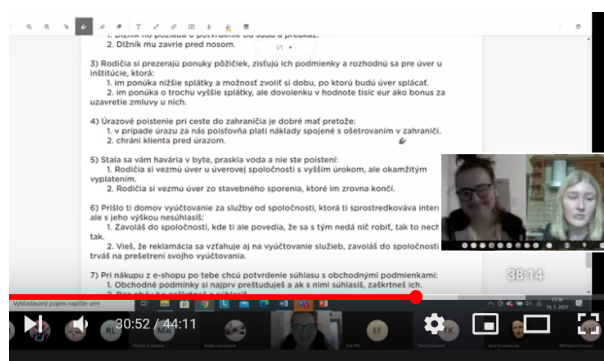
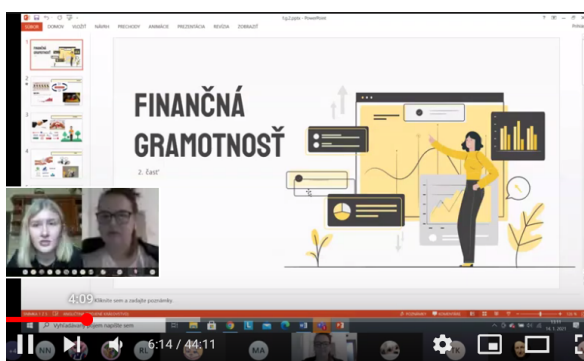
interaktívny pracovný list, ktorý obsahoval 2 matematické úlohy týkajúce sa rodinného rozpočtu a šetrenia a 3. úlohu nazvanú finančný poradca, ktorá obsahovala 7 diskusných tém. Na tieto účastníci v nasledujúcich 20 minútach hľadali spoločne odpovede. Matematické úlohy žiačky riešili doma a dostali za úlohu ich poslať učiteľke matematiky, s ktorou si ich spolu prejdú. Tiež žiačky dostali dva linky na videá, ktoré si každá pozrie individuálne:

https://www.youtube.com/watch?v=1B_kCtSkblg - rozprávka o inflácii,

<https://www.youtube.com/watch?v=dwZ6B5kalbQ> – top 10 krajín s najväčším rastom inflácie.

Reflexia: 7 min, spoločná reflexia + prosba o spätnú väzbu z aktivity vo forme dotazníka, informácia o uložení materiálov z aktivity. Študenti sa zhodli na tom, že viac im vyhovovala prezenčná forma prvého workshopu na tému Finančnej gramotnosti.

Fotodokumentácia z aktivity:

Názov aktivity: Besedy o štúdiu na SŠ v regióne

Cieľ: Prestaviť možnosti štúdia na stredných školách v regióne z pohľadu študentov.

Odporúčané predmety: triednická hodina, technika, občianska náuka, kariérové poradenstvo

Čas: 1h 2min – bilingválne gymnázium v Sučanoch, 1h 24min - SPŠ v Dubnici n/V, 1h 6min – SOŠ IT v Novej Dubnici, 1h 35min – Gymnázia v regióne (Trenčín a Dubnica n/V), 1h 19min – SZŠ Trenčín. Všetky besedy sme realizovali v online priestore.

Vek: 14+, žiaci 8. a 9. ročníkov

Počet žiakov: na besedách sa zúčastňovalo od 7 do 19 účastníkov

Pomôcky: digitálna technika

Popis priebehu aktivity:

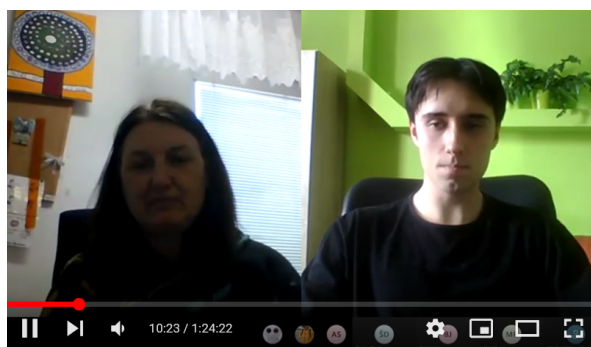
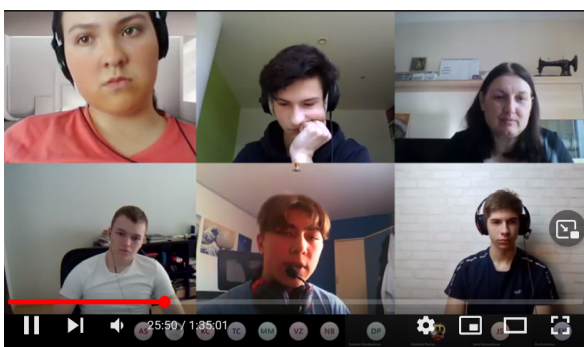
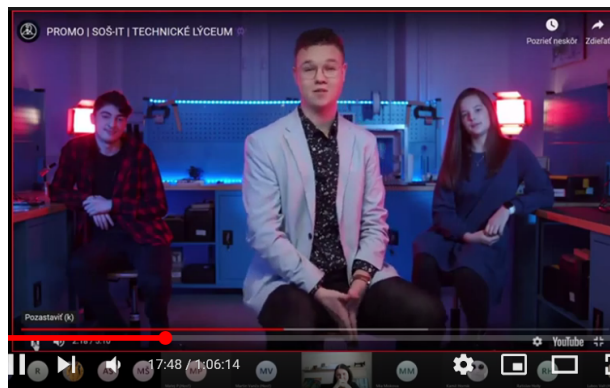
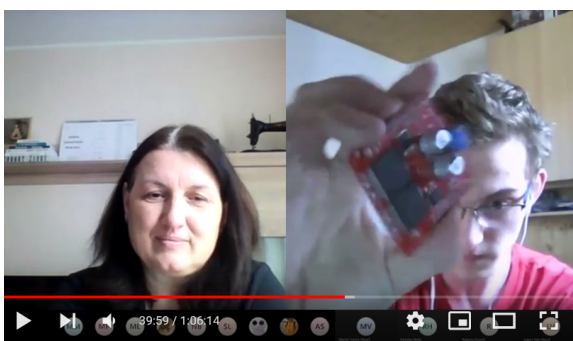
Evokácia: 5 min – úvod, privítanie a predstavenie školy/ škôl a jednotlivých účastníkov.

Nové informácie: cca 1 hodina – beseda so študentami, moderovala som besedu, v budúcnosti by mohli túto úlohu prevziať samotní žiaci alebo študenti. Na začiatku sme zodpovedali pripravené

otázky s cieľom predstaviť školy a možnosti štúdia, dopĺňajúce otázky vyplynuli zo záujmu žiakov. Študenti priniesli svoje skúsenosti a s nadhľadom pomohli poukázať na osobitosti štúdia na jednotlivých stredných školách. Boli sme svedkami mnohých úprimných a osobných hodnotení aj hodnotenia spokojnosti s výberom strednej školy. Všetky besedy sme nahrávali a môžeme ich použiť aj v nasledujúcom školskom roku na úvodné rozhovory o stredných školách, ktoré verím, že doplníme prezenčnými stretnutiami.

Reflexia: 10 minút – záverečné zhodnotenie diskusie a rozlúčka. Obvykle po oficiálnom ukončení aktivity pokračovala nezáväzná debata na rôzne témy, kde sme spomínali na minulosť a bývalí žiaci sa zaujímali o to, čo je nové a kam sme sa posunuli vo vzdelávaní. Zároveň sme dostali príjemnú spätnú väzbu a dohodli sa na ďalšej spolupráci.

Fotodokumentácia z aktivity:

Názov aktivity: Workshop - Základy podnikania

Cieľ: Poskytnúť žiakom praktické informácie o organizácii a fungovaní podniku v systéme slobodného podnikania.

Odporúčané predmety: matematika, občianska náuka, technika, finančná gramotnosť

Čas: celodenná aktivita – 7x 45min, prezenčne

Vek: 12 rokov, žiaci 5. a 6. ročníkov

Počet žiakov: 13

Pomôcky: Materiály z Ja Slovensko – pracovné listy, perá, ktoré si žiaci sami zložili počas praktickej aktivity, sladká pozornosť na záver.

Popis priebehu aktivity:

Aktivita bola realizovaná s podporou Ja Slovensko - <https://www.jaslovensko.sk/zaklady-podnikania/>

Evokácia: 15 min -predstavenie lektoriek a úvodné aktivity na rozohriatie a zoznámenie sa. 5 min – predstavenie témy workshopu a oboznámenie sa s organizáciou dňa.

Uvedomenie si významu/ nové informácie: Štandardne je žiakom prezentovaných počas piatich deväťdesiat minútových stretnutí päť hlavných tém: Peniaze - hravou formou sa žiaci

oboznámia so svetom financií a základnými pojmami finančnej gramotnosti. Spoznajú spôsoby použitia peňazí a základné princípy hospodárenia. Téma je zameraná najmä na praktické precvičenie nových informácií zo sveta financií. **Organizácia** - Žiaci budú schopní vymenovať a doložiť príkladmi zdroje potrebné pre začatie podnikania; vysvetliť význam vzdelávania pre prípravu pracovníkov a manažérov; identifikovať príčiny alebo "podnety" pre založenie podniku; vymenovať náklady spojené so založením; rozlíšiť tri základné formy podnikateľskej organizácie alebo vlastníctva. **Manažment**: Žiaci budú schopní rozoznávať rôzne typické manažérske rozhodnutia; rozlišovať vlastnosti, na ktoré zamestnávateľia kladú dôraz pri výbere zamestnancov; vymenovať a odôvodniť základné kritériá pre určenie možného povolania a pre úspešné zvládnutie prijímacieho pohovoru do zamestnania; vysvetliť úlohu vzdelávania sa pre prípravu na budúce povolanie. **Výroba**: Žiaci budú schopní porovnať metódy kusovej a hromadnej výroby; vypočítať produktivitu práce; definovať dôležité pojmy súvisiace s výrobou; popísať, ako ovplyvňujú manažérske rozhodnutia produktivitu práce. **Marketing**: Žiaci budú schopní pochopiť princípy marketingu a vymenovať činnosti spojené s marketingom; vysvetliť, prečo podniky robia reklamu; vymedziť rôzne metódy reklamy používané v časopisoch alebo v novinách; vymenovať a popísať zásady efektívneho osobného predaja. Z dôvodov mimoriadnych opatrení a zavretých škôl sme workshop plánovaný na december realizovali až v máji 2021. Upravili sme pôvodné nastavenie 5 stretnutí na celodenný workshop, kde každá téma dostala priestor cca 50 min. Vďaka skvelým lektorkám (Študentky maturitného ročníka gymnázia v Dubnici n/V) si žiaci vôbec neuvedomovali náročnosť jednotlivých tém a celý workshop prebehol v hravom zážitkovom duchu.

Reflexia: 10 min – napísanie krátkej spätnej väzby pre lektorky, prosba o vyplnenie online spätnej väzby (už z domáceho prostredia).

Fotodokumentácia z aktivity:

Názov aktivity: Workshop - Pripravujeme DNA

Cieľ: Zážitkovou formou vysvetliť žiakom význam DNA. Izolácia genómovej DNA z ovocia.

Odporúčané predmety: biológia, chémia

Čas: 55 min

Vek: 9. ročník

Počet žiakov: 13

Pomôcky: kadičky, igelitové vrecúško, filtračná aparátúra, lyžička, voda, banán, kivi, jahoda, chemikálie: NaCl, 10ml čistič na riad (saponát), ľadový >95% alkohol

Popis priebehu aktivity:

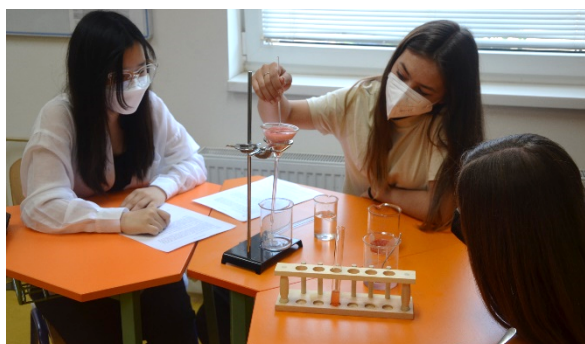
Evokácia: 5 min – predstavenie lektora a úvodné navodenie témy.

Uvedomenie si významu/ nové informácie: 10-15 min - **Teoretické minimum:** Nukleové kyseliny sú biomakromolekulové látky zodpovedné sa organizáciu a reprodukciu živej hmoty. Vo svojich makromolekulách NK uchovávajú a prenášajú genetickú informáciu bunky a ich prostredníctvom sa táto informácia prepisuje do špecifickej štruktúry bielkovín. Izolácia nukleových kyselín je prvým

krokom v mnohých experimentoch molekulárnej biológie. Ideálne je potrebné získať cieľovú nukleovú kyselinu (DNA alebo RNA) v dostatočnom množstve a kvalite, to je bez prímiesí "zbytočných" látok, tzv. kontaminantov. 25 - 30 min – Praktická aktivita, postup: Žiaci si pripravili roztok 110ml vody, pol polievkovej lyžičky soli a 10ml saponátu. Saponát obsahuje detergenty, ktoré zničia bunkové steny a obaly bunkového jadra a tým sa uvoľní DNA. Umiestnili banán a roztok do igelitového vrecúška a dôkladne premiešali. Po premiešaní, zmes ochladili v chladničke asi 10 min. Zamedzili tak zničeniu DNA pôsobením tepla. Po ochladení prefiltrovali zmes. DNA je vo vode rozpustná, preto ju nebolo vidieť. Keď do nádoby s filtrátom naliali alkohol, uvideli sme dve vrstvy (DNA sa vyzrážala). V hornej vrstve sme videli precipitát DNA.

Reflexia: 10 min – zhodnotenie aktivity a spätná väzba, Žiaci vyplnili online dotazník. Otázky pre lektora – Matúša + jeho motivácia študovať na gymnáziu a ďalšie plány.

Fotodokumentácia z aktivity:

Názov aktivity: Workshop O pH zážitkovo

Cieľ: Hravou formou vysvetliť Žiakom kyslosť a zásaditosť vodných roztokov. Vyrobiť domáci pH indikátor.

Odporúčané predmety: prírodoveda, biológia, chémia

Čas: 55 min

Vek: 9+, my sme realizovali v 3. ročníku

Počet žiakov: 18

Pomôcky: dve kadičky, nôž, pH lakmusové papieriky, lievik, filtračný papier, sklenená tyčinka, skúmavky/nádoby, chemikálie: červená kapusta, vzorky rôznych látok (ocot, citrón, Coca-cola, hydrogénuhličitan sodný, džús, voda, mydlový roztok, čierna káva).

Popis priebehu aktivity:

Evokácia: 5 min – predstavenie lektora a úvodné navodenie témy.

Uvedomenie si významu/ nové informácie: 10-15 min - Teoretické minimum: Kyslosť či zásaditosť vodných roztokov vyjadrujeme hodnotou pH. V praxi stačí vedieť, že pH sa pohybuje v rozsahu 1-14. pH = 7 je roztok presne neutrálny. Hodnoty nižšie ako 7 charakterizujú zvyšujúce sa kyslosť a hodnoty

vyššie ako 7 naopak zásaditosť. Hodnoty pH testujeme pomocou testeru - pH škála: $\text{pH} < 7$ – roztok je kyslý, $\text{pH} > 7$ – roztok je zásaditý, $\text{pH} = 7$ – roztok je neutrálny.

Červená kapusta obsahuje látky zvané antokyaníny. Tieto látky spôsobujú, že roztok červenej kapusty pri $\text{pH} 0 - 6$ má farbu rôznych odtieňov červenej, okolo $\text{pH} 6$ je fialový, pri $\text{pH} 7$ modrú, pri $\text{pH} 7 - 10$ rôzne odtiene modrej, $\text{pH} 10 - 12$ zelenú a nad 12 postupne blednúca olivovo zelená až do žltej.

20-25 min - Praktická aktivita-postup: 500 ml kadičku si žiaci naplnili asi troma nakrájanými listami červenej kapusty a zaliali ich vodou. Zmes varili asi 10 minút, kým vychladla zostavili filtračnú aparáturu a zmes prefiltrovali. Postupne zisťovali PH rôznych roztokov a k týmto roztokom pridali červenú kapustu a pozorovania si zapísali.

Reflexia: 10 min – zhodnotenie aktivity a spätná väzba, žiaci vyplnili dotazník.

Fotodokumentácia z aktivity:

Názov aktivity:

Žiacka konferencia Malá maturita

Cieľ: Prezentácia prác žiakov 9. ročníka

Odporúčané predmety: všetky predmety - medzipredmetové vzťahy

Čas: 2-3 hodiny/ podľa počtu prác a intenzity diskusie

Vek: 9. ročník

Počet žiakov: 14

Pomôcky: Postery, praktické ukážky z prác žiakov

Popis priebehu aktivity:

Evokácia: 15 min – privítanie účastníkov, príhovory za žiakov, zástupcov rodičov, triedneho učiteľa a predstavenie tém jednotlivých posterov (stručne predstavia žiaci).

Uvedomenie si významu/ nové informácie: 1,5-2 hodiny – účastníci podujatia navštevujú jednotlivé „stánky“ a diskutujú so žiakmi o ich prácach. Témy projektov si vyberajú žiaci v priebehu roka, môžu využiť aj mentorskú podporu našich absolventov, prípadne sú ich projekty pokračovaním práce bývalých žiakov. Ako napríklad projekt revitalizácie mestského ihriska v rámci programu Roots and Shoots. Priateľská nálada je podporená občerstvením a môže byť doplnená kultúrnym programom.

Obvykle atmosféru spríjemňujú žiaci, ktorí navštevovali ZUŠ, divadelný odbor, hru na hudobný nástroj.... V tomto školskom roku sa zúčastnili aj naši absolventi, ktorých spätná väzba doplnila a uzavrela celoročné spoločné aktivity.

Reflexia: 10 min – zhodnotenie aktivity a rozlúčka s účastníkmi. Na druhý deň si výstavu posterov postupne pozreli aj mladší žiaci a tiež sme realizovali poslednú diskusiu o dištančnom vzdelávaní a o význame malej a veľkej maturity s deviatakmi a s dvomi bývalými žiakmi, aktuálne maturantami Maruškou a Michalom.

Fotodokumentácia z aktivity:

Názov aktivity: Živé knihy – motivačné prednášky

Cieľ: Inšpirovať študentov, ako využívať a vyhľadávať príležitosti na svoj osobný rozvoj prostredníctvom osobného príbehu hosťa.

Čiastkové ciele: 1. Oboznámiť študentov o možnostiach štúdia na stredných školách v regióne.

2. Inšpirovať študentov ako prekonávať prekážky prostredníctvom osobného príbehu hosťa.

3. Oboznámiť študentov s možnosťou podpory/rovesnícky mentoring/ od bývalých žiakov.

Odporúčané predmety: Triednická hodina, Občianska náuka, Etika, Technika

Čas: 45 min

Vek: 13 – 15 rokov

Počet žiakov: 15 - 25

Pomôcky: digitálna technika na sprostredkovanie stretnutia, vytvorenie záznamu, premietnutie filmu/ prezentácie, mikrofón, rekvizity podľa uváženia hosťa

Popis priebehu aktivity:

Pred motivačnou prednáškou

1. Určenie si cieľovej skupiny: Mojou cieľovou boli Žiaci deviategého a ôsmeho ročníkov. Žiaci majú rôznorodé záujmy a individuálne sa rozvíjajú v niekoľkých oblastiach, napríklad sa venujú práci Mladých reportérov (YRE), navštevujú filmový, výtvarný a divadelný odbor v ZUŠ, venujú sa jazykom, aktuálne menšia časť prírodovedným predmetom a informatike, veľký dôraz kladieme na zapájanie sa do komunitného života, aktívne občianstvo a environmentálne témy. Momentálne sledujeme najväčšie deficity v poklese záujmu o vzdelávanie, osobný rozvoj a mimoškolské aktivity, čo priniesla pandémie covidu. Žiaci sú menej aktívnejší, v porovnaní s obdobím pred dištančným vzdelávaním, a väčšiu pasivitu sledujeme aj pri aktívnom ovplyvňovaní vlastnej študijnej kariéry – viac čakajú čo im navrhne my alebo rodičia, prípadne kamaráti. Pri rôznych rozhovoroch o ich možnostiach a ich preferenciách ohľadne štúdiá mnohí vedeli pomenovať školy na ktorých by chceli študovať, ale často nevedeli túto voľbu zdôvodniť, prípadne uvádzali, že si to želajú rodičia, alebo na danú školu ide aj kamarát, prípadne si vyberajú gymnázium, kde očakávajú ešte nejaký priestor na profiláciu. Hlavnými protagonistami/ realizátormi prednášok sú naši absolventi, teda študenti, ktorí mali podobné možnosti a podporu na základnej škole a s ktorými sa dokážu súčasní žiaci ľahšie identifikovať a cez ich príbehy by začali aktívnejšie uvažovať o svojom budúcom smerovaní.

2. Definovanie hlavného cieľa

3. Oboznámenie žiakov so zámerom prednášky: svoj zámer som prebrala so žiakmi a pripravila som ich na prvé dve prednášky. Stručne som im predstavila oboch protagonistov a poprosila som ich, aby si pripravili otázky. Viacerí žiaci z triedy sa aktívne zapájajú do podobných aktivít ako zvolení rečníci (YRE, písanie pre školské a regionálne noviny, záujem o environmentálne témy a aktívne občianstvo), navyše obaja sedeli presne v tej istej triede, v ktorej sa besedy realizovali – cca pred 4 rokmi, úspešne ukončili strednú školu a momentálne študujú na univerzite v oblasti blízkej témam, o ktoré sa zaujímali už na ZŠ. Obaja sa tiež osobne poznajú, hlavne z programu YRE s niektorými terajšími žiakmi.

4. Rozhovor s realizátorom prednášky: s hosťami sme sa porozprávali o špecifikách skupiny, poprosila som ich o čo najväčšiu interaktivitu – zaradenie aktivizačných prvkov. Prediskutovali sme a spolu vytvorili predbežný scenár stretnutí s ohľadom na zvolený cieľ. Dohodli sme sa na realizácii dvoch motivačných besied so žiakmi 9. ročníka. Prvú si pripravila Maruška prezenčne a jej priebeh sme plánovali natáčať na kameru s cieľom zostrihať výstup o dĺžke cca 15-20 min a umiestniť ho na webe a FB školy. Druhú besedu si pripravoval Michal v hybridnom móde – online sa pripojil k žiakom v triede. Od tohto prístupu sme si sľubovali kvalitnejší záznam a tiež možnosť spojenia sa na diaľku, čo umožní pružnejšie vybrať termín prednášky. V najbližšej budúcnosti chceme besedy zorganizovať aj v 8. ročníku v obrátenom móde (Maruška online, Michal naživo).

5. Štruktúra prednášky: Na začiatku stručne predstavíme prednášajúceho. Nasleduje jeho osobný príbeh doplnený prezentáciou (hlavne fotografie, kde sú zachytené podstatné okamihy života, predstavenie myšlienok/ osobností, ktoré ho podstatnou mierou ovplyvnili). Už do tejto časti hostia zaradia aktivizačné otázky. Dohodneme sa, kto bude prednášku moderovať. Po prvej časti nasleduje diskusia so žiakmi a zodpovedanie ich otázok. Na záver reflexia aktivity + vyplnenie spätnej väzby.

6. Zabezpečenie techniky: PC, dataprojektor, kamera na natáčanie, nahrávacie hlasové zariadenie, online prednáška bude realizovaná pomocou platformy Teams.

Počas motivačnej prednášky: bolo vytvorené bezpečné prostredie pre hosťa a žiakov, aj z hľadiska otvorenosti pri kladení a odpovedaní na otázky, aj z hľadiska komfortu – sadnúť si mimo záberu kamery, počítača. Moderátorom prednášky som bola ja, pripravila som si otázky, odpovede, na ktoré by žiakov mohli zaujímať. Prednášky boli naplánované cca na jednu vyučovaciu hodinu – 45 min: 5 min – úvod a predstavenie hosťa, 15 min – rozprávanie hosťa s aktivizačnými prvkami, 15-20 min otázky od žiakov, 5-10 min záverečná reflexia.

Realizácia prednášky:

Prvú motivačnú prednášku, nazvanú „Živá kniha - Maruška“, sme realizovali prezenčne 6.9. 2021 ako súčasť aktivít v projekte „Dobří holubi sa vracajú“. Jej koncept sme vytvorili v priebehu letných prázdnin s dvomi bývalými žiakmi Maruškou Jánošíkovou a Michalom Mazánikom v snahe reagovať

na posun projektových aktivít spôsobený korona krízou. Druhé pokračovanie s názvom „Živá kniha – Michal“ sa konalo 22.10. 2021 v hybridnom režime. Michal bol pripojený online cez MS Teams, žiaci sedeli v triede. Spojenie na diaľku značne zjednodušilo vytvorenie kvalitného záznamu, trochu to však ubralo na interaktivite. Michal si s tým poradil a podarilo sa mu poslucháčov aj rozpohybovať. V budúcnosti budeme hľadať kombinované riešenia – pri online formáte bude viac interaktivity do prednášky vnášať moderátor, pri prezenčnej forme sa popasujeme s technickými nastaveniami pri nahrávaní.

Úvodná časť prvej prednášky bola venovaná predstaveniu aktivity, privítaniu host'a a jeho stručné predstavenie. Na prvej prednáške boli prítomní obaja Michal aj Maruška, Maruška ako hlavný hosť, Michal sa podujal nahráť aktivitu a chcel zažiť atmosféru, aby podľa nej mohol pripraviť svoju prednášku. V hlavnej časti prednášky Maruška porozprávala svoj príbeh, občas ho prerušovala otázkami smerovanými k publiku a snažila sa ich vtiahnuť do svojho rozprávania. Podstatná časť jej príbehu sa odvíjala od programu Mladí reportéri – YRE, v ktorom sa našla už počas návštevy ZŠ. V záverečnej časti nasledovali otázky od žiakov, ktorí sa pýtali na podporu okolia, náročnosť štúdia, spokojnosť Marušky s jej zvolenou cestou, na jej ďalšie plány a aktivity. Tiež Maruška ponúkla žiakom pomoc pri ich ďalšom rozvoji formou rovesníckeho mentoringu a poskytla im kontaktné údaje, keby sa chceli na čokoľvek opýtať, prípadne cielenejšie s ňou individuálne spolupracovať. Prisľúbila tiež spoluprácu na príprave ďalších aktivít – praktického workshopu, besied. Nasledovala krátka reflexia.

Michalova prednáška prebiehala podľa obdobného scenára a nadväzovala na Maruškinu, vzhľadom na skutočnosť, že mnohé svoje záujmy realizujú spoločne. Priniesol navyše aj pohľad na občiansky aktivizmus, ktorý naštartoval jeho záujem o verejnú dopravu už počas základno-školskej dochádzky a ten pretavil do založenia blogu Doprava na Považí. Michal tiež ukázal rozmer mentorskej podpory, ktorú poskytoval mladším žiakom našej školy aj v minulosti a ponúkol spoluprácu aj účastníkom prednášky. Veľmi pozitívne hodnotím upozornenie na úspechy žiakov, ktorí sedeli na strane poslucháčov, prípadne ktorí tiež patria k úspešným absolventom našej školy. Po hlavnej časti nasledovala diskusia, ktorá bola kratšia – boli sme limitovaní odchodom niektorých žiakov – bol piatok popoludní a mnohí mali následný program.

Videozáznamy oboch prednášok sme umiestnili na youtube (budú umiestnené aj na stránke a fb školy), zdieľame prostredníctvom Teamsu v spoločnom tíme, žiaci i rodičia si ich môžu opakovane pozrieť:

Obe prednášky som moderovala. V budúcnosti túto svoju rolu chcem prenechať práve Michalovi a Maruške, prípadne samotným žiakom.

Reflexia po motivačnej prednáške:

Ciele definované pred motivačnou prednáškou sa podarilo naplniť, žiakov prezentované príbehy zaujali. Obaja hostia pútavo predniesli svoje príbehy a tieto prerušovali svojimi otázkami, kde sa zaujímali o preferencie a názor prítomných žiakov a o ich pohľad na vlastné vzdelávanie, nasledovala diskusia a kladenie otázok žiakmi. Pri prvej prednáške ešte žiaci mali ostych a Maruške sa nepodarilo celkom podľa jej predstáv zapájať žiakov, preto sa v druhej prednáške Michal viac zameriaval na zaradenie aktivizačných prvkov. Skutočnosť, že obe prednášky boli zaradené z organizačných dôvodov ako posledné vyučovacie hodiny pravdepodobne prispela k únave žiakov, resp. menej aktívnejšiemu prístupu. To sme si na začiatku neuvedomili, v budúcnosti skúsime prednášky realizovať na prvej hodine – napríklad v pondelok na triednickej hodine. Tiež premyslíme viac aktivizačných prvkov – zaradenie ankety (mentimeter, kahoot a pod.), použitie rôznych rekvizít. Využijeme spätnú väzbu od žiakov a ch prípadné tipy na ďalších hostí. Veľkú pozornosť treba venovať príprave techniky a výberu nerušeného prostredia, hlavne ak chcete vytvoriť kvalitný záznam.

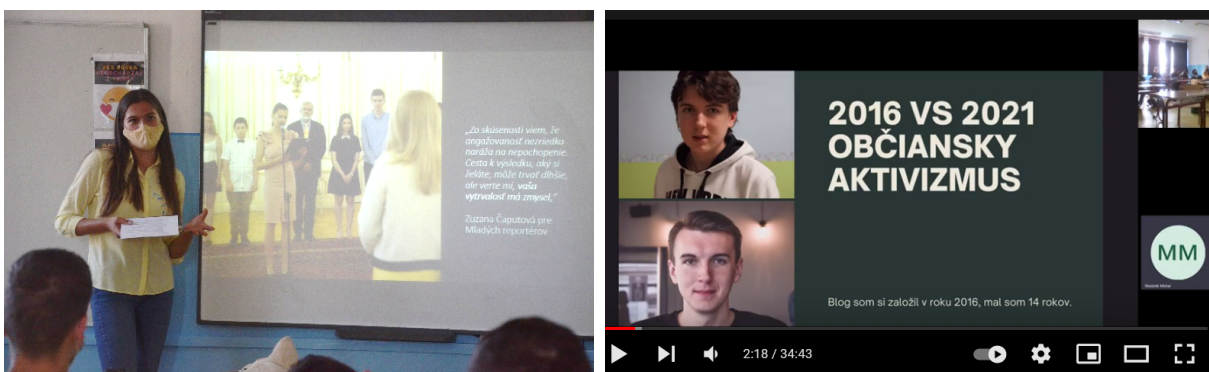
Reflexia so žiakmi: prvú časť sme urobili ako riadený krátky rozhovor, kde žiaci vypichli najsilnejšie momenty, ponúkli sme im podporu od bývalých žiakov vo forme mentorského prístupu v budúcnosti. Po rozlúčke s hosťami vyplnili anonymný dotazník, buď bezprostredne po prednáške alebo dostali čas

do ďalšieho dňa. Dotazník je tvorený 12 otázkami, vyplnilo ho po jednotlivých častiach 18 žiakov, hodnotili zvolenú tému, obsahovú náplň, spôsob prezentácie, grafické spracovanie, dĺžku aktivity, prácu lektorov, formu (online, prezenčne), zaujímavé momenty a záujem o podobnú aktivitu v budúcnosti.

V budúcnosti budeme stavať na skúsenostiach z dvoch realizovaných prednášok a vo väčšej miere prenechám moderovanie absolventom, ktorí už svoj príbeh odprezentovali, prípadne samotným žiakom. Prispieje to k rozvoju mäkkých zručností ako je tímová práca, prípadne vedenie tímu ľudí, organizovanie vzdelávacej aktivity – pri príprave aktivity, komunikačné zručnosti, vystupovanie na verejnosti, kreativita, schopnosť improvizácie, schopnosť prispôbiť sa neočakávaným situáciám. Rozprávanie osobných príbehov má vysoký potenciál pri motivovaní našich žiakov a dokáže „zviditeľniť“ ich vlastnú vzdelávaciu a kariérnu cestu. Zistili sme, že nie je treba vždy hľadať významné osobnosti, aj „osobnosti“ z radov žiakov, ktorých sa dá ľahšie dotknúť, majú svoje neopakovateľné čaro. Veľkú pozornosť budeme venovať výberu ďalších hostí, našim zámerom je priniesť aj príbehy žiakov, ktorí vždy nedosahovali vynikajúce študijné výsledky, ale vhodnou voľbou strednej školy mohli rozvíjať svoj talent – umelecký, športový alebo remeselný, splnili si svoje sny, podarilo sa im nájsť naplňujúce zamestnanie a pod.

Fotodokumentácia z aktivity:

3 O PROJEKTOVÝCH AKTIVITÁCH

Odozva na projektové aktivity bola vynikajúca. Veľmi pozitívne boli reakcie a spätná väzba našich bývalých žiakov na to čo im dala naša škola: „Naučil som sa mať rád učiteľov a spolupracovať s nimi, čo mi na strednej škole zachránilo život. Nebojoval som s učiteľmi, ale snažil sa vyhľadávať spoluprácu.“

„Na ZŠ ste sa viac zameriavali na náš individuálny rozvoj a hľadanie toho čo nám ide, na SŠ sme viac zažili podporu tímovej práce a triedy ako komunity, čím by ste sa mohli trochu inšpirovať.“

Spätná väzba od stredoškólkov realizujúcich workshopy a besedy: „Prvá naša aktivita v rámci projektu “Dobří holubi sa vracajú” prebehla 17. decembra 2020 – Online debata na tému Dištančné vzdelávanie. Spočiatku bolo obmedzením, že sa so žiakmi stretneme iba online. Presvedčili sme sa však, že toto nebolo bariérou a diskusia bola veľmi podnetná. Na základe spoločného konsenzu sme sa rozhodli v debatách na tému Homeschool pokračovať. Aj druhú diskusiu sme zorganizovali v online formáte. Bolo veľmi príjemné, že žiaci ako aj ostatní Dobří holubi sa aktívne zapájali a hlásili o slovo,

pričom diskusiu sme iba moderovali a navádzali ju pomocou prezentácie, účastníci mali dostatok priestoru, čo bolo zámerom.“

„Zatiaľ posledným formátom sú motivačné prezentácie s názvom Živá kniha, určené pre nových deviatakov, prípadne ôsmakov, v novom školskom roku. Tie pre nás boli a sú skutočnou výzvou, nakoľko vychádzajú priamo z našich príbehov a snažili sme sa žiakov svojimi skúsenosťami inšpirovať. Späťne by sme radi ešte viac zapojili publikum do debaty - viac dialogická forma.“

Reakcie žiakov na workshopy: „Páčilo sa mi, keď sme robili pokusy. Páčilo sa mi aj keď sa premieňali tie papieriky.“, „ Najviac ma zaujali PH rôznych látok. Veľmi ma zaujímalo ako sa premenila šťava s červenej kapusty a ocot na fialovo-rúžovú farbu.“ (workshop o PH)

„Páčilo sa mi to. Bolo to super a odporučila by som to asi každému 6ťakovi. Najviac sa mi páčil marketing. A dá sa to super pochopiť a veľa to pomôže a naučí do budúcnosti.“, „celý deň sa mi veľmi páčil. Najviac som sa naučila pri vymýšľaní reklamy a vyrábaní pera. Aspoň som sa dozvedela ako to funguje v podnikaní. Ďakujem za super zážitok. Známkou 1*“, „Na tomto workshope sa mi veľmi páčili skupinové práce, ktoré ste si pre nás pripravili. Mala som veľkú zábavu učiť sa o ekonomike/ podnikaní.“

Skvelé bolo že viacerí žiaci po celodennom workshope o základoch podnikania napísali: Mne sa fakt všetko páčilo, a som aj rád, že sme nemali vyučovanie.“, „Páčilo sa mi všetko a som rada, že sme sa nemuseli učiť.“ Pričom žiaci zvládli pomerne náročné pasáže z ekonomickej matematiky avšak živou formou.

Získali sme aj kritickejšie hodnotenia, ktoré reflektovali niekedy žiakom trochu menej zrozumiteľný spôsob vysvetlenia: „ zaujímalo ma všetko, ale keď som mal všetko aj so skupinou hotové, nudil som sa. Niektorým veciam som nechápal, ale za snahu *****.“ Dokonca už tretiaci sa vždy keď nerozumeli prihlásili a vyžiadali si jednoduchšie vysvetlenie.

4 MODEL SPOLUPRÁCE S ABSOLVENTMI

Úvodné stretnutie v novom školskom roku: po hodnotiacich diskusiách sme upravili model spolupráce navrhovaný v projekte. Samostatné stretnutie zapojených študentov na začiatku školského roku sme sa rozhodli spojiť s plenárnym ZRŠ aj pre možnosť prezentovať dosiahnuté výsledky širšej komunite školy. V tomto školskom roku sme kvôli covidovým opatreniam zvolávali plenárne ZRŠ skôr a stretli sme sa so študentami zapojenými do projektu len v malom počte a nie v jednom čase. Dohodli sme si nové aktivity a zhodli sme sa, že v budúcom roku spojíme svoje úvodné stretnutie práve s touto aktivitou.

Plánované workshopy a besedy: budeme vo väčšej miere prispôbovať záujmom našich žiakov, podľa spätnej väzby získanej vo výstupnom dotazníku. Celkový plán akcií je opäť ovplyvnený mimoriadnou situáciou, preto praktické workshopy plánujeme na rok 2022. V októbri budeme realizovať hlavne besedy so stredoškólakmi (25.10.2021 – beseda s Adamom, študentom Creative Hill College v Zlíne), v decembri budeme pokračovať v „Živých knihách“ a v diskusii o dištančnom/ hybridnom vzdelávaní, ako vnímame aktuálnu situáciu a o tom ako má vyzerať škola podľa našich

predstav.

Doplníme aktivity o spoločné projekty: napríklad spoločný súťažný tím v projekte Biolearn (<https://biolearn.eu/slovakia/#sutaz>), účasť v súťaži Súboj 3D tlačiarň a pod. Pri návrhu tém a náplne workshopov budeme naďalej zachovávať dominantný vklad stredoškolákov. Viac sa budeme venovať príprave jednotlivých workshopov a zapojíme do všetkých úvodné zahrievacie a zoznamovacie aktivity podľa vzoru workshopu o podnikaní. Budeme sa zameriavať na praktické workshopy s tematikou IT a 3D tlače o ktoré žiaci prejavili veľký záujem a tiež pripravujeme sériu praktických workshopov s chémiou, fyziky a biológie zameraných na rôzne tematické pokusy. Na základe priaznivej odozvy žiakov 3. ročníka budeme pripravované aktivity smerovať aj k mladším žiakom na prvom stupni.

V prvom ročníku sa nám nepodarilo zorganizovať vzdelávaciu aktivitu zameranú na rozvoj stredoškolákov, čo bolo spôsobené mimoriadnymi podmienkami vzdelávania. Tento záväzok splním v školskom roku 2021/22, termín marec 2022, kde by sme chceli sa chceli venovať aj rozvíjaniu mentoringu ako formy podpory mladých pri rovesníckom vzdelávaní.

Záverečné hodnotiace stretnutie sme už v roku 2021 spojili s Malou maturitou (predstavenie projektov žiakov 9. ročníka), ktoré tradične organizujeme. Tu by sme v budúcnosti chceli vytvoriť aj väčší priestor pre zavedenie mentorského prístupu a využiť stredoškolákov aj ako konzultantov pre spracovávané projekty. Veríme, že na slávnostnom vyvrcholení projektových aktivít za školský rok 2021/22 sa stretneme v širšom okruhu ľudí a bude tu možné prezentovať všetky projektové aktivity.

POĎAKOVANIE

V rámci projektu som nadviazala intenzívnu spoluprácu s dvoma strednými školami v regióne:

1. Gymnázium Dubnica n/V – riaditeľ Mgr. Andrea Vančová (adriana.vancova@gymdb.sk) + študenti 3 a 4. ročníkov. Spolupráca na príprave workshopov z podnikania, kritickeho myslenia a finančnej gramotnosti, biológie a chémie + beseda o štúdiu na SŠ.
2. SOŠ IT v Novej Dubnici – učiteľka Mgr. Ján Šatka, Ing. Dušan Valt (lubos.valt@ssnd.sk), Ing. Rastislav Hollý (rastislav.holly@ssnd.sk) + študenti – beseda o možnostiach štúdia na škole, príprava spoločných projektov a konzultácie pri nákupe materiálového zabezpečenia.

Za skvelú atmosféru na projektových aktivitách ďakujem absolventom našej školy študujúcim na Gymnázium v Dubnici n/V, SPŠ Dubnica n/V, Gymnázium L.Štúra v Trenčíne, Piaristickom Gymnázium v Trenčíne, na SZŠ v Trenčíne, na Súkromnom Gymnázium Kostka vo Vsetíne, na Leaf Academy, na bilingválnom gymnázium v Sučanoch – najviac svojich nápadov a energie priniesli Mária Jánošíková

(mariaa.janosikova@gmail.com) a Michal Mazánik (michal.mazanik20@gmail.com)/ Kostka Vsetín. Maruške tiež ďakujem za návrh loga.

Ďakujem za zapojenie a osobný vklad riaditeľke a pedagógom SZŠ v Novej Dubnici, pedagógom zo spolupracujúcich škôl a svojej mentorky - priamo sa zúčastnila niekoľkých aktivít a preniesla projektové aktivity do Senca.

MEDIÁLNE VÝSTUPY

Výstupy v TV: 1

- 10.11. 2021 natáčanie pre TV Považie, vysielané v novembri

http://www.mediatv.sk/archiv21/noviny/11/20211126_p_06_ham_nd_dobri_holubi_sa_vracaju.mp4

Výstupy v rádiu: 0

Výstupy v tlačných médiách: 4

- Sumárny článok o projekte v mesačníku Novodubnické zvesti, 11/2021:
- Článok o mojom projekte v mesačníku Novodubnické zvesti, 7-8/2021:
(https://novadubnica.eu/data/uploads/files/novodubnicke_zvesti/NovodubnickeZvesti_JulAugust2021_web.pdf)
- Článok, v ktorom je spomenutý projekt – Senčan 05/2021:
(https://www.senec.sk/userfiles/download/attachment/Sencan_maj_2021-v3_web.pdf)
- Článok o projekte /podujatie inšpirované projektom – Senčan 02/2021:
(https://www.senec.sk/userfiles/download/attachment/Sencan_februar_2021-v1_web.pdf)

Výstupy v online médiách: 2

- blog/Sme - 8.11.2021 Dobří holubi sa vracajú:
<https://blog.sme.sk/sosovickova/spolocnost/dobri-holubi-sa-vracaju>
- youtube kanál Dobří holubi sa vracajú (12 nahrávok):
<https://www.youtube.com/channel/UC8R4E8pGm2JUsB5HkOvh-yA>

Iné: 2

- v príprave článok do dobrej školy – 12/2021,
- v príprave článku do časopisov Manažment – školy v praxi a Didaktika 12/2021, 1/2022